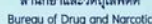

Proficiency testing services for narcotics in urine of the Bureau of Drug and Narcotic, 2014–2018

สำนักยาและวัตถุเสพติด

กระบวนการทดสอบสารเสพติดในปัสสาวะเป็นขั้นตอนสำคัญในการคัดกรองผู้เสพยาเสพติด เพื่อให้มั่นใจว่าผลการทดสอบมีความถูกต้อง แม่นยำ และน่าเชื่อถือ จึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามขั้นตอนต้องเข้ามณฑลสอบความชำนาญกึ่งหน่วยงานที่ผ่านการรับรองตามมาตรฐาน ISO/IEC 17043: 2010 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสำนักงานวัตถุเสพติดเป็นหน่วยงานให้บริการทดสอบความชำนาญการทดสอบปัสสาวะตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 จนถึงปัจจุบัน ใน 2 แผน คือ แผนการตรวจยืนยันสารเสพติดในปัสสาวะ มีจำนวนสมาชิกทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพิ่มขึ้นจากสิบกว่า คน 766 แห่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สารเป้าหมายได้แก่ แอมเฟตามีน เคมเฟนีล กัญชา ยาสูบ และโคเคน ด้วยข้อทดสอบจำนวน 4 ข้ออย่าง ปีละ 1 รอบ สมาชิกรายงานผลการทดสอบถูกต้องมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สมาชิกรายงานผลการทดสอบในภาพรวมถูกต้องกว่าร้อยละ 90 และแต่ละจังหวัดมี สมาชิกบางส่วนที่ความคลาดเคลื่อนของผลการทดสอบ จึงต้องวางแผนในการพัฒนาสมาชิกดังกล่าวต่อไป เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ให้บริการได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบการดำเนินงาน สมาชิกมีความพึงพอใจและเห็นศักยภาพในการให้บริการ ผู้บริการของสมาชิกได้รับการยอมรับและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อภาค

คำสำคัญ : การทดสอบความต้านทานสารเสพติดในปัสสาวะ

การตรวจสอบเสถียรในบัสสวาระเป็นกระบวนการหนึ่งในภาคความรู้สึกลึกซึ้งดี หน่วยงานที่ดำเนินการต้องมั่นใจว่าผลการทดสอบมีความถูกต้อง กระบวนการหนึ่งที่เป็นความจำเป็นในระดับปฏิบัติการคือการเข้าร่วมทดสอบ จำนวนผู้ตอบประเมินความเสถียรของข้อปฏิบัติ การวิเคราะห์ผลควรพิจารณา โดยสังเขปและวัตถุประสงค์ เป็นแนวทางในการจัดการทดสอบความเสถียรของเสถียรในบัสสวาระตั้งแต่ปี 2546 มีข้อปฏิบัติในการอธิบายข้อปฏิบัติเป็น 40-60 แห่ง และปี 2557 ได้ขยายเป็น 2 แผนงาน คือ การตรวจสอบเสถียรในบัสสวาระ และการตรวจสอบเสถียรในบัสสวาระ ผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่าการประเมินเสถียรในบัสสวาระมีความเชื่อมโยงในการตรวจสอบความเสถียรในบัสสวาระ และหน่วยงานที่รับผิดชอบได้เกิดขึ้นกับตัวอย่างในบางประการ รวมถึงมีความถูกต้องในการประเมินความเสถียรในบัสสวาระ ซึ่งมีการพิจารณาถึงข้อดีในการพัฒนาการเสถียรในบัสสวาระและการตรวจสอบความเสถียรในบัสสวาระ

1. ศึกษาวิจัยเชิงพรรณนาโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการดำเนินงานแผนการตอบสนองความสามารถด้านการตรวจสาเหตุติดเชื้อในปัสสาวะ ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ถึง พ.ศ. 2561

การให้บริการทดสอบความชำนาญสารเสพติดในปัสสาวะ 2 แขน คือ การตรวจยืนยันสารเสพติดในปัสสาวะ และการตรวจเบื้องต้นสารเสพติดในปัสสาวะ ในปี 2557 ถึง 2561 มีจำนวนผลการตรวจและภาคเอกชนรวม 623, 689, 683, 687 และ 766 แห่ง ตามลำดับ

ผลการทดสอบเบรทแอมเฟตามีน มอร์ฟีน กัญชา ยาสูบ และโคเคน ถูกต้องทุกตัวอย่าง เฉลี่ย 70, 91, 90, 87 และ 84 ตามลำดับ

หัตถปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ใช้ชุดทดสอบหลักการภูมิคุ้มกันวิทยา (immunoassay rapid test) หรือละ 95 ผลการทดสอบแบบแอนิเมพตามีน มอร์ทิน กับยูยา ยาอี และโคเคน ถูกต้องเกือบทุกตัวอย่าง เฉลี่ย 50, 89, 59, 76 และ 91 ตามลำดับ ภาพรวมผลการทดสอบหัตถปฏิบัติการตรวจยืนยันและการตรวจเบื้องต้น เฉลี่ยร้อยละ 41 และ 73 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ราคามูลนิธิให้บริการทดสอบความชำนาญสารเสพติดในปัสสาวะ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2561

ประเภทของรายการ/การดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม		2557			2558			2559			2560			2561			รวม		
		งบฯ (ล้านบาท)	บรรลุเป้า (%)	ไม่บรรลุ (%)	งบฯ (ล้านบาท)	บรรลุเป้า (%)	ไม่บรรลุ (%)	งบฯ (ล้านบาท)	บรรลุเป้า (%)	ไม่บรรลุ (%)	งบฯ (ล้านบาท)	บรรลุเป้า (%)	ไม่บรรลุ (%)	งบฯ (ล้านบาท)	บรรลุเป้า (%)	ไม่บรรลุ (%)	งบฯ (ล้านบาท)	บรรลุเป้า (%)	ไม่บรรลุ (%)
งบดำเนินงาน	งบฯ	40			45			40			41			46			212		
	งบฯ	36			44			36			35			33			186	87.7	
	งบฯ	38	17	44.9	42	36	85.7	33	22	66.7	34	30	88.2	29	19	65.5	176	124	70
	งบฯ	14	13	92.7	15	13	86.7	10	9	90.0	16	15	93.8	15	14	93.3	70	64	91
	งบฯ	11	8	72.7	17	17	100.0	12	12	100.0	16	15	93.8	17	14	82.4	73	66	90
งบลงทุน	งบฯ	15	15	100.0	5	4	80.0	14	11	78.6	16	14	87.5	17	14	82.4	67	58	86
	งบฯ	1	1	100.0	2	2	100.0	1	1	100.0	7	5	71.4	8	7	87.5	19	16	84
งบดำเนินงาน	งบฯ	627			663			689			743			860			3582		
	งบฯ	585			645			647			652			733			3262	91.1	
	งบฯ	554	86	14.7	645	303	47.0	647	611	94.4	652	316	48.5	733	321	43.6	3261	1637	50
	งบฯ	107	89	83.2	120	100	83.3	133	124	93.2	153	143	93.5	165	167	90.3	608	623	89
	งบฯ	170	129	75.9	219	97	44.3	248	176	71.0	269	245	91.1	323	78	24.1	1229	725	59
งบลงทุน	งบฯ	0	0	-			-	7	5	71.4	10	8	80.0	8	6	75.0	25	19	76
	งบฯ	0	0	-			-	11	11	100.0	17	16	94.1	16	13	81.3	44	40	90
รวม งบดำเนินงาน		623			669			693			687			766			3468		

เพื่อปฏิบัติการควารซินอัน มีผลการทดสอบของขนาดถูกต้องเฉลี่ยร้อยละ 81 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสารพบว่าควารซินและอีบูธา ทั้งปฏิบัติการสมาชิกอาจพลาดได้ถูกต้องมากกว่าร้อยละ 90 ส่วน แพทแอมเพทาโน พบว่าควารซินมีความแม่นยำ ทั้งปฏิบัติการสมาชิกอาจพลาดได้ถูกต้อง เฉลี่ยร้อยละ 70 ส่วน แพทแอมเพทาโน พบว่าควารซินมีความแม่นยำสูง ทั้งปฏิบัติการสมาชิกอาจพลาดได้ เฉลี่ยมากกว่าควารซินร้อยละ 80 ส่วนยาซินและโคเคน ยังไม่มีการฝึกไม่มากนัก แต่ผลการทดสอบโดยรวมมีความถูกต้องมากกว่าร้อยละ 80 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบของขนาดที่ได้นำมาใช้ในการปฏิบัติการพบว่าการปฏิบัติการควารซินหรือแอมเฟตามีนหรือโคเคนมีความแม่นยำหรือมีความผิดพลาดเพียงน้อยทำให้การฝึกในบางครั้งต้องไม่บอกกันที่สำนึกยา

ทั้งนี้เพื่อเป็นการตรวจประเมินผล มีผลการทดสอบของงานถูกต้องเฉลี่ยร้อยละ 73 พบว่ามื่อรับ ห้องปฏิบัติการสมาชิกงานแปลได้ถูกต้องร้อยละ 89 ส่วนแผนแม่พิมพ์ใหม่และปัญหาการทดสอบในตัวอย่างที่ความเข้มแข็งที่มีแนวโน้มลดลงนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการทดสอบคือผู้แปลและเครื่องมือการแปลงานแปลภาษา ส่วนความชำนาญของผู้ทดสอบที่มีแนวโน้มที่จะดีถูกต้องพบว่ามีการแปลผลในถูกต้องสูงกว่าตัวอย่างเฉลี่ยร้อยละ 1 หน่วยงาน การทดสอบได้เป็นอย่างดี กลุ่มงานสำรวจบุคคลงาน (Internal Quality Control) ได้เพิ่มสมาชิกให้ทดสอบการทดสอบได้ขึ้นเพื่อเป็นการ

การตอบสนองความชำนาญการสเปคตินในบัสสาวะของทั้งชายและหญิงเพศผิด เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาศักยภาพของปฏิบัติในการตรวจสารสเปคตินในบัสสาวะ ซึ่งมี 2 แผนงาน คือ การตรวจชิ้นเนื้อสเปคตินในบัสสาวะ สมาชิกหรือละ 5 และการตรวจเบื้องต้นสเปคตินในบัสสาวะสมาชิกหรือละ 95 มีสมาชิกที่เข้าร่วมและภาคเอกชนในปี 2557 ถึง 2561 รวม 623, 689, 683, 687 และ 766 แห่ง ตามลำดับ สารเป้าหมายเป็นตัวอย่างสารสเปคตินที่มีการแพร่ระบาดในประเทศ ได้แก่ มหะหมัดหมัดใน สหรัฐฯ กัญชา ยาเสพติดโคเคน ผลการทดสอบของปฏิบัติในการตรวจชิ้นเนื้อและการตรวจเบื้องต้นมีความถูกต้องเฉลี่ยร้อยละ 81 และ 87 ตามลำดับ ปัจจุบันมีผลต่อการทดสอบเชิงคลินิกและเครื่องมือการตรวจและการติดตามและคุณภาพชุดทดสอบ ส่วนความชำนาญของนักทดสอบก็มีขึ้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้มีการแปลผลถูกต้องมากขึ้น หน่วยงานดำเนินการแผนการทดสอบให้ได้ตามเป้า เพื่อหาแนวทางป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นกับตัวอย่างในบางประจำวันที่มีความจำเป็น

ISO/IEC 17043:2010, Conformity assessment - General requirements for proficiency testing

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ร่วมการดำเนินงานและจุดพลุดี ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เจ้าหน้าที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่กรุณาให้การสนับสนุนการดำเนินงานตลอดความชำนาญด้านสารสนเทศในปัสสาวะ และการจัดอบรมสัมมนาห้องปฏิบัติการสมาชิกทั่วประเทศ ขอขอบคุณคณะทำงาน

พัฒนาคุณภาพ

